

ΞΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΗΣ ΑΝΤΡΕ ΚΟΡΤΙΣ

Έδω και λίγα χρόνια ζούσε σ' ένα ισπανικό χωριό μια φτωχή κοπέλλα. Έπειδή η μητέρα της είχε

πεθάνει, έμενε ολομόναχη σε μια άθλια κάμαρη του παλιού μύλου, που θρισκόταν εγκαταλειμμένος στη μέση των κάμπων. Για να θγάξει το ψωμί της, κουβαλούσε νερό στα σπίτια, ανεβαίνοντας από την πηγή στους πιο ανηφορικούς δρομάκους του χωριού. Το κορμί της είχε μια θαυμαστή χάρη. Το πρόσωπό της ήταν σοβαρό και πολύ ωραίο. Γι' αυτό, στα σπίτια όπου την ανάγκαζε η σκληρή δουλειά της να πηγαίνει, σε κάθε ώρα της ημέρας, πολλά παλληκάρια θά ευχαριστιόντουσαν ν' άστειυθούν μαζί της. Μά εκείνη δεν τό άνεχόταν καθόλου αυτό κι' έθαζε τόσο καλά στη θέσι τους τους πιο αδιάντροπους, που άπομέναν άποσβολωμένοι, και μερικοί μάλιστα της ζητούσαν συγγνώμη.

Δυό ώστόσο άπ' αυτούς δεν μπόρεσαν ν' άνεχθούν αυτό τον έξευτελισμό: ο Μιγκουέλ Σάντσεθ που ήταν πλούσιος κι' είχε μια μεγάλη άγροικία στην όχθη του ποταμού, κι' ο Φελίπε Άλκομπάκα. Ο τελευταίος ήταν άνθρωπος γεμάτος μίσος κι' άποφάσισε να έκδικηθή. Στόν άλλον, αντίθετα, η περιφρόνησι της φτωχής κόρης, πλημμύρισε την καρδιά του από άγάπη γι' αυτήν.

Ήταν μοναχογιός, παιδί χήρας και η τυφλή και μισοαποβλακωμένη από τα χρόνια μητέρα του δεν μπορούσε να έναντιωθή στα σχέδιά του.

Ο Μιγκουέλ Σάντσεθ λοιπόν άγάπησε την Πία — έτσι την έλεγαν τη νεροκουβαλήτρα — που δούλευε τόσο σκληρά και δεν ήθελε ποτέ να γελάση. Σκέφτηκε δυό θδομάδες, άποφάσισε κι' από τότε, κάθε δειλινό που η Πία τους πήγαινε νερό σπίτι τους, τη χαιρετούσε με μεγάλο σεβασμό και τη βοηθούσε ν' άδειάση τις μεγάλες στάμνες της μέσα στο κιούπι. Μά κι' η Πία, θλέποντας τώρα πώς ο νέος είχε σοβαρούς τρόπους, ύψωνε συχνότερα τα μάτια της προς αυτόν, του χαμογελούσε και κουβέντιαζε καμμιά φορά για λίγες στιγμές μαζί του στη σκάλα που ήταν στρωμένη με κόκκινες και γαλάζιες πλάκες.

Τό δειλινό, όταν ο Μιγκουέλ ξαναγύριζε από τό αγρόκτημά του πίσω άπ' τα μουλάρια τα φορτωμένα χορταρικά και φρούτα, περνούσε από την πηγή. Καμμιά φορά, η Πία θρισκόταν εκεί με τις άλλες γυναίκες. Οί δυό νέοι κυταζόντουσαν τότε. Και αυτό τό θέλημα έγινε άφορμή ν' άρχιση να κόβη και να ράβη η γλώσσα των άλλων γυναικών που, από τη μοχθηρία τους, έλεγαν ένα σωρό άσχημα πράγματα εις θάρος τους. Μά πιε πολλά άπ' όλες τις γυναίκες έλεγε ο μοχθηρός Φελίπε Άλκομπάκα, που δεν μπορούσε να ξεχάση την προσβολή της Πίας.

Έπειδή ο Μιγκουέλ δεν πήγαινε να χόρφη τις Κυριακές, αλλά έκανε τον περίπατό του στους έλαιώνες άπ' όπου φαινόταν πιο πέρα, στην θλιβερή του μοναξιά, ο παλιός μύλος, η νέες κοπέλλες, πεισματωμένες, έλεγαν η μια στην άλλη:

— Τόν μάγεψε λοιπόν αυτή η Πία;
'Η Πία μάγεψε τον ψηλό Μιγκουέλ, της χήρας Σάντσεθ!

Μια μέρα λοιπόν που τις άκουσε να μιλούν έτσι ο Φελίπε Άλκομπάκα, έσπευσε να τους άποκριθή:

— Αυτό που είπατε, ώμορφές μου, είναι η καθαρή αλήθεια, η μεγάλη αλήθεια του Θεού. Ναι, ο Μιγκουέλ μαγεύτηκε, μαγεύτηκε πραγματικά, γιατί έπεσε θύμα μιας μάγισσας. Και πρέπει να χουμε τό νού μας όλοι μας, γιατί τό κακό που κάνει αυτή η μάγισσα μπορεί να χτυπήση κι' έμάς.

— Τι λές;... "Ωστε η Πία είναι μάγισσα!... Άλήθεια;

— Άλήθεια!

'Η φημη πως η Πία ήταν μάγισσα δεν άργησε ν' άπλωθή σ' όλο τό χωριό.

— Τη νύχτα, έλεγε ο Φελίπε, μεταμορφώνεται σε ζωο.

— Σε τί ζωο;

— Σε μια μεγάλη σκύλα κίτρινη.

'Ακριβώς, εκείνες τις ήμέρες τα παλληκάρια που έκαναν τη ρόντα κάθε Σαββατόβραδο, τραγουδούσαν δηλαδή κάτω άπ' τα παράθυρα των άρραβωνιαστικών τους έρωτικά τραγούδια, είχαν δη άρκετές φορές να τριγυρίζη και είχαν δη να φεύγη προς τους κάμπους μια μεγάλη σκύλα κίτρινη.

— Την είδα κι' εγώ, έπιθεβαίωνα ο Φελίπε.

'Ενώ όμως λεγόντουσαν όλ' αυτά, μια άρρώστεια έπεσε στις έληδες, που η συγκομιδή τους άναγγελλόταν ύπέροχη. Οί καρποι μαραινόντουσαν στα κλαδιά και ξεραίνόντουσαν. Και τα δέντρα τα ίδια φαινόντουσαν να μαραζώνουν, πράγμα που προμήνυε κακό χειμώνα.

Οί χωρικοί είχαν έξεγερθή. Τό χωριό, μικρό, σκαρφωμένο σ' ένα θράχο, άπομονωμένο άπ' τον κόσμο, ανάμεσα στους έλαιώνες του, που άποτελούσαν τό μοναδικό του εισόδημα, θούίζε από άσυγκράτητη όργη. Σ' όλα τα σπίτια μονάχα γι' αυτό μιλούσαν. Μά όταν η Πία έμπαινε κρατώντας τη στάμνα της στο γοφό της, σώπαιναν άμέσως. Προσπαθούσαν μάλιστα να χαμογελάσουν. "Όταν όμως ο Φελίπε Άλκομπάκα θρισκόταν εκεί, τους έλεγε:

— Του κάκου σωπαίνουμε... Σάν μάγισσα που είναι ξέρει τί σκεφτόμαστε γι' αυτήν κι' η καταραμένη μάς έκδικείται...

Μερικοί άνδρες έσφιγγαν τότε τις γροθιές τους κι' έλεγαν:

— Άλήθεια!... Πρέπει να τελειώση αυτό τό κακό...

Κι' έξαφνα, στο τέλος του ίδιου μηνός που είχαν μαραθρή ή έληδες, όλες η γίδες των κοπαδιών άρχισαν να ψοφάνει!

— Έκδικείται!... Έκδικείται!... έλεγε και ξανάλεγε ο Φελίπε, κυριευμένος κι' ο ίδιος από τρόμο. Θά την αφήσουμε λοιπόν έτσι να μάς καταστρέψη και να μάς κάνη να πεινάμε;

"Ενα Σαββατόβραδο που ο Φελίπε είχε θγή στη ρόντα μαζί με τ' άλλα παλληκάρια, σε μια στιγμή, καθώς γύρισε τό κεφάλι του, είδε έξαφνα τη μεγάλη κίτρινη σκύλα, που πήγαινε πίσω τους και φαινόταν σαν να τους παρακολουθούσε:

— 'Η μάγισσα! φώναξε.

Οί σύντροφοί του τρομαγμένοι, μαζεύτηκαν στον τοίχο. Πιο γενναίος, μά και πιο κακός άπ' αυτούς, ο Φελίπε τράβηξε τό μαχσίρι του άπ' τη ζώνη του και τό πέταξε με τέτοια άκρίβεια, ώστε τό ζωο, χτυπημένο με δύναμη, έβγαλε ένα ούρλιασμα πόνου κι' έφυγε.

"Όλοι έτρεξαν ξοπίσω του. Στη λάμψη των φαναριών που ήταν κρεμασμένα στις γωνιές των σπιτιών, έβλεπαν ότι η σκύλα κούτσαινε τώρα φριχτά. "Αφθονο αίμα κυλούσε από τον άριστερό της ώμο.

"Εφτασε κουτσάινοντας στην έξοχη και κοντά στο μύλο χάθηκε.

— Ωραία! μουρμούρισε ο Φελίπε.

"Ω! πολύ ωραία! "Αν αύριο η Πία παραπονεθή πώς της πονάει τό άριστερό της μπράτσο, θά παραδεχθούμε όλοι ότι μεγαλύτερη μάγισσα άπ' αυτήν δεν παρυσιάστηκε στον κόσμο.

Υην άλλη μέρα τό πρωί, ο Φελίπε παραμόνεψε την Πία κοντά στην πηγή, μά του κάκου. Του κάκου κι' η νοικοκυράδες περίμεναν τη νεροκουβαλήτρα. Μερικές, όχι από συμπόνοια, μά από περιέργεια, πήγαν ως τον παλιό μύλο και ξαναγύρισαν λέγοντας πώς η Πία ήταν στο κρεβάτι, προφασιζόμενη

πώς είν' άρρωστη.

— Που πονάει;

— Δεν τὸ λέει. Εἶνε τυλιγμένη ὀλόκληρη... Δεν θέλει νὰ τὴν ζυγώσουν... Λέει προπάντων πὼς δὲν θέλει ν' ἀνησυχῆσει κανεὶς γι' αὐτὴν κι' ὅτι δὲν ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ τίποτε...

Αὐτὰ τὰ νέα, καθὼς καὶ τὸ περιστατικὸ τῆς νύχτας, ἔγιναν γνωστὰ στὸ χωριὸ πὺ ἀναστατώθηκε ὀλόκληρο. Ὁ Φελίπε κι' οἱ σύντροφοί του, καμάρωναν καὶ ἦσαν τρομαγμένοι συγχρόνως.

— Αὐτὴ τὴν καταραμένη, χτύπησε τὸ μαχαίρι! ἔλεγαν. Πρέπει νὰ ἐπωφεληθοῦμε ἀπ' αὐτὴ τὴν εὐκαιρία.

— Καὶ ἀπὸ τὴν ἀπουσία τοῦ Μιγκουέλ.

Πραγματικὰ, τὴ νύχτα, ὁ Μιγκουέλ Σάντσεθ εἶχε φύγει γιὰ τὴ Λέριντα, τὴ γειτονικὴ πολιτεία. Ἄν ἦταν αὐτὸς ἐκεῖ, δὲν θὰ τολμοῦσαν νὰ κάνουν τίποτε, γιὰ τὸν φοβόντουσαν. Ἦξεραν τὶς σχέσεις του μὲ τὴν Πία κι' ἤξεραν ὅτι ἡ νέα γυναίκα περνοῦσε ὄρες ὀλόκληρες σπῆτι του, λέγοντας πὼς περιποιεῖται τὴ γρηά μητέρα του, πὺ τὴν εἶχε μαγέψει κι' αὐτὴν καὶ πὺ ὅλη τὴν ἡμέρα μουρμούριζε μ' ἀγάπη τὸνομά της.

— Πρέπει νὰ ἐπωφεληθοῦμε...

— Ναί!... Ναί!...

Ἡ Κυριακὴ πέρασε, καθὼς καὶ ἡ Δευτέρα. Ἡ Πία δὲν εἶχε ξαναφανῆ. Κανένας δὲν τολμοῦσε νὰ πάη στὸν παλιὸ μῦλο. Μὰ τὸ μῖσος ἐναντίον τῆς «μάγισσας» μεγάλωνε ὅσο οἱ χωρικοὶ ἔβλεπαν τὶς μαραμένες ἐλῆές του καὶ τοὺς σταύλους τοὺς πὺ εἶχαν ἀδειάσει σχεδὸν ἀπὸ τὰ ζῶα.

Ποιὸς ἔκανε τάχα, τὴν Τρίτη τὸ θράδυ τὴ φριχτὴ πρότασι; Κανένας δὲν θὰ μποροῦσε νὰ τὸ πῆ. Ἡ ἰδέα ἦρθε ἴσως σὲ ὄλων τὸ μυαλὸ συγχρόνως. Τὸ στόμα πὺ μίλησε πρῶτο, μίλησε γιὰ λογαριασμὸ ὄλων.

— Πρέπει νὰ θάλουμε φωτιὰ στὸν παλιὸ μῦλο!

— Νὰ τὰ καταστρέψουμε ὅλα!

— Αὐτὴν καὶ τὰ μαγικὸ της, καὶ τοὺς τοίχους πὺ τὰκλεισαν!

— Ἡ πληγὴ τῆς εὐτυχῶς θὰ τὴν ἐμποδίσῃ νὰ σωθῆ.

Μερικοὶ, πὺ πονόψυχοι, διαμαρτυρήθηκαν, μὰ κανεὶς δὲν τοὺς ἄκουσε.

Κατὰ τὶς ἔντεκα, μέσ' στὸ θαθὺ σκοτάδι τῆς νύχτας, μέσ' στὴν ἀπόλυτη σιωπῆ, μερικοὶ ἄντρες τράβηξαν γιὰ τὸ μῦλο. Εἶχαν φορτωμένα στὴ ράχι τοὺς δεμάτια πὺ τὰθάλαν μπροστὰ στὴν πόρτα του. "Ἐβάλαν κι' ἄλλα στὸ ὑπόστεγο, ὅπου θρῖσκόντουσαν καὶ μερικά ξύλα ἀπ' τὸ παλιὸ ἐλαιοτριβεῖο, ποτισμένα στὸ λάδι πὺ θὰ φούντων ἄμέσως...

Στὸ χωριὸ, στὰ παράθυρα τῶν σπιτιῶν ἢ στὰ κατώφλια τοὺς, ἢ γυναίκες κύτταζαν ἀχόρταγα κατὰ τὸ μῦλο... Ἡ ἀναμονὴ τοὺς δὲν θάσταξε πολλὴ ὥρα. Ἐξαφνα δυὸ πελώριες γλῶσσες φωτιᾶς ξεπετάχθηκαν ἀπ' αὐτόν... Ἀμέσως τὰ δοκάρια τῆς στέγης, παλῆα καθὼς ἦσαν, ἄρχισαν νὰ καίγωνται.

Τότε, αὐτοὶ πὺ εἶχαν θάλει τὴ φωτιὰ, ἄκουσαν τὸ παντζούρι ἑνὸς παραθύρου νὰ ἀνοίγῃ. Ἡ Πία παρουσιάστηκε σ' αὐτὸ, σάν τρελλὴ ἀπ' τὸν τρόμο της. Φοροῦσε ἕνα παλιὸ πουκάμισο, μὴ φούστα ἀπὸ μαλλὶ κόκκινο καὶ φώναζε, ζητώντας βοήθεια. Μὰ ὅταν στὶς λάμπεις τῆς φωτιᾶς εἶδε ὄλους αὐτοὺς τοὺς ἄντρες συγκεντρωμένους γύρω ἀπὸ τὸ μῦλο, φαίνεται πὼς τὰ κατάλαβε ὅλα γιὰ τὴν σῶσασ ἄμέσως. Δίστασε μὴ στιγμῆ, ἔπειτα κάθησε στὸ παράθυρο, ἀρπάχτηκε ἀπ' τὴν ἀμπάρα καὶ γλύστρησε κάτω, πέφτοντας καταγῆς.

— Φεύγει! Θὰ μᾶς ξεφύγῃ!

Μὰ ἡ νέα κόρη ἐξακολουθοῦσε νὰ μένη ξαπλωμένη κάτω. Ὁ ἄνεμος δὲν ἔφερε τὶς φλόγες ἀπ' αὐτὴ τὴ μεριά. Ἔτσι μπόρεσαν νὰ τὴν πλησιάσουν καὶ νὰ δοῦν ὅτι τὰ ὠραία γυμὰ μπράτσα της καὶ οἱ ὦμοι της δὲν εἶχαν κανένα ἴχνος πληγῆς.

Τότε ὅλοι ψιθύρισαν μὲ κατάπληξι κι' ἀγανάκτησι:

— Σάν μάγισσα πὺ εἶνε ἐξαφάνισε τὴν πληγὴ της.

Καὶ καθὼς ἐκεῖνη ἀνοῖξε τὰ μάτια της, ἄρχισαν νὰ τὴν

θρίζουν καὶ νὰ τὴν ρωτᾶνε:

— Θὰ μᾶς πῆς ποιά ἦταν ἡ ἄρρωστεια σου;

Ἐκεῖνη τότε τοὺς ἀπάντησε ἀπλᾶ μὲ μὴ ἀπεράντη περίφρονησι στὸ βάθος τῶν ὠραίων της ματιῶν:

— Περιμένετε νὰ ξημερώσῃ!

Καὶ τράβηξε κατὰ τὸ δρόμο, χωρὶς κανεὶς νὰ τολμῆσει νὰ τὴν ἀγγίξῃ. Ὡστόσο ὅλοι τὴν παρακολουθοῦσαν ἀπὸ μακριὰ.

Σὲ λίγα ὁ ἥλιος ἀνάτειλε καὶ συγχρόνως ἀκούστηκε θόρυβος κουδουνιῶν. Ἦταν τὸ λεωφορεῖο πὺ ἐρχόταν ἀπὸ τὴ γειτονικὴ πολιτεία. Σταμάτησε στὴν εἴσοδο τοῦ χωριοῦ καὶ ὁ Μιγκουέλ Σάντσεθ κατέβηκε ἀπ' αὐτὸ, μὲ τὴν πράσινη μαντήλα του μὲ τὰ μακριὰ κρόσσια τυλιγμένη γύρω ἀπ' τὸν ὦμο του. Ἀμέσως, βλέποντας τὴν Πία σ' αὐτὰ τὰ χάλια καὶ τόσο κόσμο πίσω της τρόμαξε. Ἐτρεξε πρὸς τὴν νέα κόρη. Μὰ ἐκεῖνη τὸν σταμάτησε, ἀπλώνοντας τὰ μπράτσα της.

— Μιγκουέλ! τοῦ εἶπε. Ὡ Μιγκουέλ, πρὶν μὲ ζυγώσης, γιὰ νὰ μὴν ὑποθέσῃ κανεὶς ὅτι σοῦ μίλησα μὲ σιγανὴ φωνή, πές τους τί σοῦ ὠρκίστηκε τὸ θράδυ τῆς ἀναχωρησεῶς σου.

Τότε ὁ Μιγκουέλ φώναξε γιὰ νὰ τὸν ἀκούσουν ὅλοι:

— Ἄνοητοι!... Ἄνοητοι καὶ θλάκες!... Δεν ξέρω ἀκόμα τί συμβαίνει, μὰ ξέρω ὅτι μπορᾶ νὰ σᾶς φωνάξω

ἔτσι... Ἀπὸ καιρὸ τώρα, εἶχα μαντέψει τὴν κακία σας καὶ τὸ μῖσος σας ἐναντίον τῆς φτωχῆς αὐτῆς νέας.

Ὅταν ἀποφάσισα νὰ πάω στὴν πολιτεία, ἔτρεμα τόσο ν' ἀφήσω μόνη ἐδῶ τὴν Πία, τὴν πολυαγαπημένη μνηστὴ μου, ὥστε δὲν ἤθελα νὰ φύγω. Μὰ τὸ ταξίδι αὐτὸ ἦταν ἀπαραίτητο.

Ἡ Πία μὲ κατάλαβε. Μὲ ἰκέτευσε καὶ μοῦ εἶπε νὰ μὴ φοβᾶμαι τίποτε. Καὶ γιὰ νὰ φύγω ἤσυχος, μοῦ ὠρκίστηκε

στὴν ἀγάπη μας, ὅτι ὅσο θὰ ἔλειπα, δὲν θὰ ἐβγαίνει καθόλου ἀπ' τὸ μῦλο της καὶ θάπεφτε στὸ κρεβάτι, κανοντας τὴν ἄρρωστη.

Ἄφου ὁ Μιγκουέλ εἶπε αὐτὰ τὰ λόγια, ἡ Πία τοῦ ἐπέτρεψε νὰ πάη κοντὰ της. Τὴν ἔκλεισε τότε μέσ' στὰ δυὸ μπράτσα του καὶ τῆς εἶπε:

— Ὡ ψυχὴ μου...

Τί σοῦ ἔκαναν;

— Σὲ μένα; Τίποτε, ἀπάντησε χαμογελώντας περήφανα. Μὰ σκότωσαι τὴ φτωχὴ μου σκύλα, τὴν Πάκα, πὺ τὴν ἄφηνα νὰ θγαίνῃ ἔξω τὶς

νύχτες μόνο, γιὰ νὰ μὴ τῆς κάνουν κακὸ τὴν ἡμέρα.

Τότε ὅλος ὁ κόσμος ξαναγύρισε στὰ σπῆτια του, ντροπιασμένος, μὴ τολμώντας νὰ πῆ τίποτε... Καὶ πίσω, μακριὰ ἀπ' τὸ κοπάδι αὐτὸ τῶν ταπεινῶν ἀνθρώπων,

πηγαῖναν σιγὰ - σιγὰ ὁ Μιγκουέλ μὲ τὴν Πία, πὺ τὴν εἶχε τυλίξει μὲ τὴν πράσινη μαντήλια του.

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΕΙΔΗΣΟΥΛΕΣ

Ἡ ΣΥΖΥΓΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΤΟΥ ΛΙΓΝΟΥ

Ὁ Στὰν Λῶρελ, ὁ διάσημος Λιγνὸς καὶ ἀχώριστος σύντροφος τοῦ Χοντροῦ, δὲν γνώρισε μέχρι σήμερα τὴν συζυγικὴ εὐτυχία. Ἡ πρώτη του γυναίκα τὸν ἐγκατέλειψε μὲ τὸ δικαιολογητικὸ ὅτι ὁ σύζυγός της δὲν πῆγαινε τακτικὰ σπῆτι καὶ ὅτι συχνὰ, πολὺ συχνὰ τὴν ἄφηνε νὰ κοιμᾶται μόνη... Ἐπὶ πλέον, δὲν μποροῦσε νὰ ὑποφέρῃ τὸν δύσθυμο καὶ μελαγχολικὸ χαρακτήρα του!... Ὁ ἀτυχῆς Λιγνὸς ὑποχρεώθηκε νὰ καταβάλλῃ στὴν γυναίκα του μὴ μὴ μὴ μεγάλη χρηματικὴ ἀποζημίωσι, ἀφῶ τὸ δικαστήριον ἔκρινε ὅτι ἡ διάστασις προῆλθε ἐξ ὑπαιτιότητός του. Ὑστερ' ἀπὸ λίγο καιρὸ ξαναπαντρεύτηκε... γιὰ νὰ μὴ στὰ ἴδια θάσασα! Πράγματι καὶ ἡ δευτέρα σύζυγός του ὑπέβαλε αἰτησι διαζυγίου, ἰσχυριζομένη ὅτι ὁ ἄντρας της εἶνε σὲ ἀφάνταστο βαθμὸ νευρικὸς καὶ ὀξύθυμος!...

Ποιὸς θὰ τὸ περίμενε αὐτὸ ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο πὺ κάνει ὄλον τὸν κόσμον νὰ γελᾶ μὲ μὴ ἀπλὴ χειρονομία του;

